

Címzett: Abelovszky Zsóka
Kerékpározásért és Aktív Kikapcsolódásért Felelős Kormánybiztosi Iroda

Tárgy: Közlekedési ismeretek fejlesztő füzet
Bringaakadémia munkafüzet és oktatói kézikönyv véleményezés

Látszik a kiadványokon, hogy sok évnyi munka és tapasztalat van benne. Jól összeszedett, részletes anyag, viszont 1-2 alapvető koncepcionális hibára szeretnénk felhívni a figyelmet.

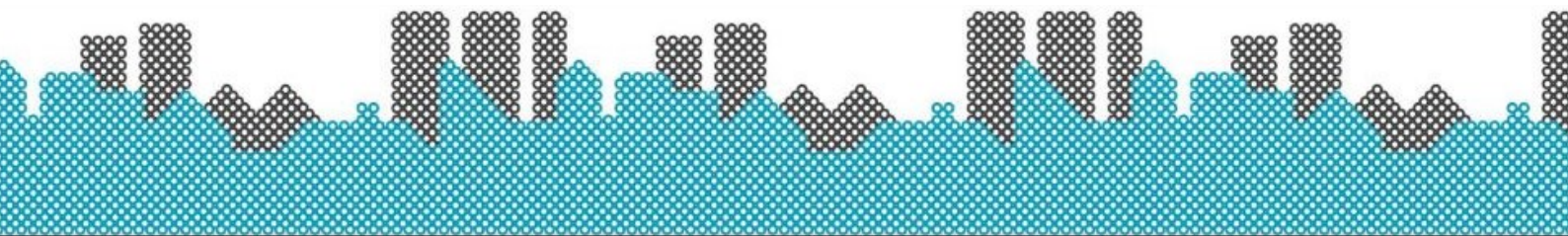
A kiadványok keverik a sport és rekreációs célú kerékpározást a mindennapos közlekedéssel. Erre tudom visszavezetni a füzetben megjelenő jellegzetes, a céltól ellentétes, negatív hatást kiváltó ábrázolást. Téves kerékpáros képet ad, hogy minden ábrázoláson sisakban kerékpároznak lakott területen (holott ez nem előírás) közlekedve. Többször városi kerékpár helyett országúttal ábrázolják a kerékpározót.

Ez a veszélyességet eltúló gyakorlat a valóságoshoz képest felnagyítja a kerékpározás kockázatait, olyan képet fest róla, amely erősíti a kerékpározással szembeni félelmeket. Amennyiben szeretnénk, hogy többen, többen kerékpározzanak (így nagyobb igény is legyen az oktatásra), akkor ezeken feltétlenül változtatni szükséges.

A kerékpározással szembeni legerősebb tévhit, hogy veszélyes. A láthatóan hibás várostervezési gyakorlatot jól kiegészítő, tévhitekre, közhelyekre, érzelmekre alapozó szemléletet a kerékpározás iránti megnövekedett igények mellett is szélmalomharc lebontani. A kerékpározásért dolgozó szervezeteknek van ebben a legnagyobb felelőssége!

A kerékpározás aránya az utóbbi évtizedben (főleg Budapesten) nőtt, egyre természetesebbé vált, kitört a sport és más szubkultúrákból. Felméréseink szerint a kerékpárosok számuk növekedésével egyre inkább biztonságban érik magukat az utakon. Mégis - reprezentatív kutatások igazolják - a kerékpározástól való félelem a legnagyobb visszatartó erő a kerékpározásra nyitott emberek körében. A jövő nemzedékeit jó lenne már olyan irányba nevelni, ami nyitottá teszi őket a kerékpározásra. Épp ebben a célcsoportban kezd egyre fontosabb lenni a divat, a közösség elfogadásának kiemelt szerepe van a mindennapos tevékenységek során is, így fontos lenne a kerékpározást vonzóvá tenni.

A készülő Nemzeti Közlekedési Stratégia deklarált célja a kerékpárral megtett utazások számának növelése. Ha továbbra is negatív képet fest egy nagy elérésű, állami szintre emelt oktatási füzet, akkor az a legelső szinten, a kerékpárra ülésnél akadályozza meg ezt a célt. A kerékpározás elől elriasztott emberek - számos ország példája alapján - más

közlekedési eszközt választanak, a várostervezés is más igényeket fog kielégíteni. Továbbra sem lesz biztonságosabb a közlekedés, amennyiben nem ültetjük át az embereket biztonságos közlekedési eszközökre! Életek millióit veszíti el Magyarország azzal, ha lakói nem kerékpároznak, a környezeti ártalmak további egészségi, gazdasági károkat okoznak.

Általánosságban kérjük, hogy a kiadványokban a kerékpározást pozitív színben, vonzó módon tüntessétek fel, a félelmeket erősítésük helyett csökkentsétek! Alapvető hiba, hogy a könyvekben minden kerékpározón sisak van. Magyarországon az esetek szinte 99%-ában nem kötelező a sisakviselés, a városi kerékpározók sisakos ábrázolása így szemléletbeli hibára utal. Kérjük a városi kerékpározók grafikus és fotós ábrázolásán a sisak viselését mellőzni. A sisakviselés propagálása nemzetközi útmutatásokkal is ellentétes.

Ez persze nem jelenti, hogy ne legyen szó a sisakviselés helyes módjáról. A munkafüzet 8. oldalának tartalmát megfelelőnek tartjuk.

A fenti okokból a Magyar Kerékpárosklub a következő változtatásokat tartja szükségesnek az könyvekben:

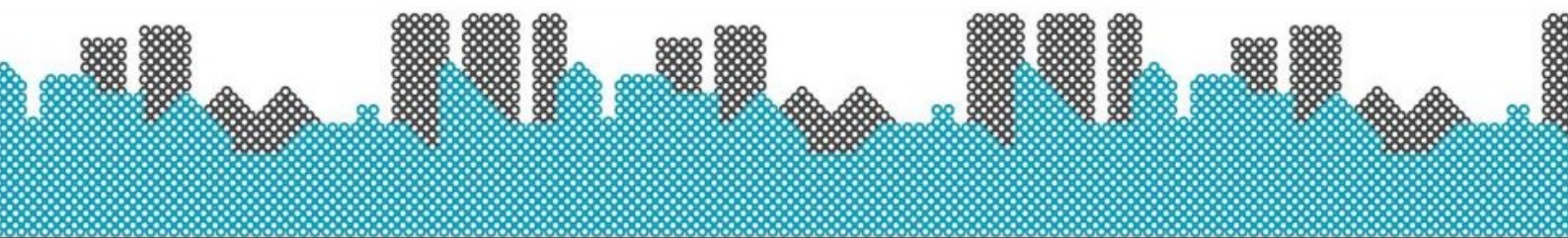
Munkafüzet:

- A címdalon javasoljuk feltüntetni a korcsoportot.
- A kerékpártípusok bemutatásánál hiányzik az orrszágutí és a BMX kerékpár.
- A kötelező felszerelések között a küllőprizma már fényvisszaverő csíkkal is helyettesíthető. Utóbbi kimaradt a felsorolásból, pedig hatékonyabb a prizmánál.
- A munkafüzet 9. oldala tévesen állítja, hogy "Bringásként kötelező láthatósági ruházatot viselned sötétben és rossz látási viszonyok (pl. eső, köd, szürke téli napok) esetén". Ez kizárólag lakott területen kívül igaz. Kérjük a mondat kiegészítését.

Itt is hiányzik a külső gumik fényvisszaverő csíkja, kizárólag a kevésbé hatékony küllőprizmákról esik szó.

Kérjük az illusztrációkból a piros x és zöld pipa elhagyását. A piros iksszel jelölt kép is szabályos felszereltséget mutat, semmi ok "rossz megoldásként" feltüntetni.

A második illusztráció "világos színű ruhát" javasol, nem fényvisszaverő mellényt. Kérjük a nem kötelező, a kerékpározást negatív színben feltüntető, fiatalok számára nem vonzó mellény ábrázolásának elhagyását.

- 37. és 38. oldalon kérjük a láthatósági mellény és sisak elhagyását.

Oktatói kézikönyv:

- A Bringaakadémiát bemutató 6. oldalon érezhető a kerékpározást életveszélyes színben feltüntető hibás hozzáállás. Kérjük az indokolatlan "túlélési technikák" megfogalmazás törlését.

- A 7. oldali bevezetőben helyesen mondja ki a füzet, hogy sokan félnek a kerékpározástól. Később mégis többek közt a védő- és láthatósági felszerelések propagálását tűzi ki célul, és nem tér ki arra, hogy a kerékpározáshoz elsősorban kedvet kell csinálni!

"A tananyag legfontosabb üzenete az, hogy a kerékpározás célja végtére is a közlekedés, és a mentoroknak lehetőségük van arra, hogy a kerékpárt egy biztonságos, élvezhető közlekedési eszközként mutassák be." - írja egy oldallal később is a füzet, jó lenne ezt szem előtt tartani.

- 10. oldalon javasoljuk, hogy a mentori követelmények közé kerüljön át a rendszeres kerékpározás.

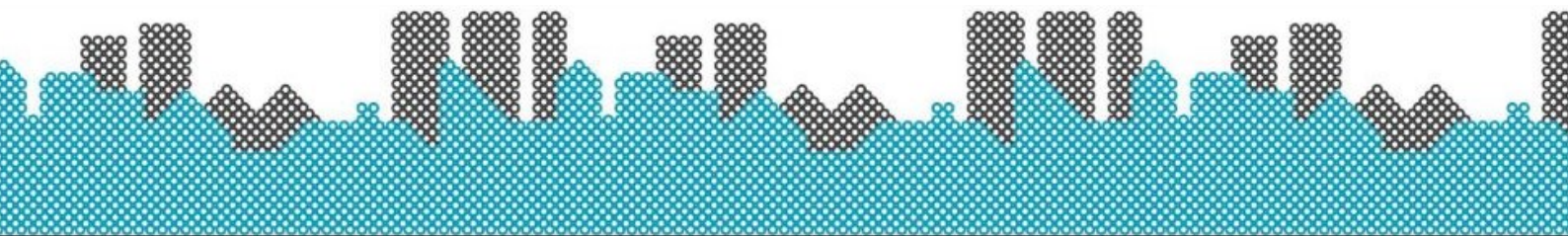
- 12. és 40. oldalon a hétköznapi használat gyakorlatától távol állnak a felsorolt ruházati megkötések (kivéve talán a túl hosszú szoknyaé, sálaké). Nem reális a lapos talpú cipők használatának elvetése, ahogy a sötét színű ruhadaraboké sem. Kérjük, töröljétek az áthúzott magassarkús kerékpározó képét. Mindennapos gyakorlatban biztonságosan alkalmazott lábbeliről és hétköznapi ruhákról van szó, ne keltsünk olyan képet, mintha nem lehetne az úticélnak megfelelő ruhában kerékpározni, a bringázás különleges felszerelést igényelne.

(Mellesleg a kiadványban több fotón is lapos talpú cipő van a pedálon, ez is a ruhadarab életszerűségét, a javaslat életszerűtlenségét mutatja)

Kizárólag az oktatáson javasoljuk a lábbelivel kapcsolatos megkötéseket.

- 16. oldal: Határozottan kérjük a képpár eltávolítását, cseréjét. A képpár azt kommunikálja, hogy általános utcai viseletben nem lehet kerékpározni, míg fényvisszaverő ruhában és sisakban helyes. Ez sem a szabályoknak, sem a gyakorlatnak, sem a kerékpározás terjedése céljának nem felel meg! Javasoljuk helyette egy átlagos városi közlekedési kép használatát, melyen természetes utcai viseletben biciklizik valaki. Kérésünk a többi fotóra is érvényes, ahol a városi kerékpározót sisakban, láthatósági ruhában ábrázolják.

- A 18. oldalon javasoljuk a "Jegyezzük meg azonban, hogy mind a láthatósági ruházat, mind a fejjvédő viselése ajánlott minden körülmények között úgy lakott területen kívül, mint azon belül!" (indokolatlanul) felkiáltó mondat mellőzését, mert a fenti célokkal

ellentétes gyakorlatot rögzít az oktatókban, akik ezt adják majd tovább.

- 21. oldal: "Lehetőleg kerüljük a többsávos utakat, mert ezek rendszerint igen forgalmasak, és a levegőszennyezettség miatt egyébként sem egészséges ilyen helyeken biciklizni." - Kérjük törölni ezt a mondatot. Ma Magyarországon irreális ilyen ajánlást megfogalmazni, feleslegesen riaszt el a kerékpározástól, és még csak nem is igaz.

- A "Forgalommal szemben bringázásról" szóló 31. oldali bekezdésben javasoljuk kiemelni, hogy ez több sávos úton értendő, nem autóval egyirányú utcákban.

- 37. oldalon kimaradt a BMX kerékpár. Javasolom a Fatbike cseréjét erre.

- 41. oldalon a Láthatóság fejezetbe javasoljuk átrakni a fényvisszaverő nadrágpánt fotóját. Mindennapokban könnyen használható hasznos eszköz, sokkal életszerűbb a használata, mint a teljesen sárga sportruházat, amiből ráadásul két kép is van egy oldalon. Javasoljuk utóbbiból egyik kivételét a nadrágpántra cserélve.

"Először is, mindig viseljünk világos színű ruházatot, a legjobb az élénk színű, vagy egyenesen fluoreszkáló ruházat." - Mindennapokban életszerűtlen, a kerékpározást nehezebbé tevő, elidegenítő javaslat. Kérjük törölni.

- 42. oldalon javasoljuk törölni a "Bár más esetekben nem kötelező, mégis ajánljuk a viselését minden helyzetben" sisakra vonatkozó mondatot. A kerékpározást nehezebbé tevő, elidegenítő, valóságnál veszélyesebbnek bemutató mondat. Az oldal többi része teljesen megfelelő, mégsem túlzó ajánlást fogalmaz meg az olvasó számára. Az 55. oldalon ugyanez köszön vissza.

- A 69. oldal a váltóhasználatról szól, de az illusztráción nincs váltó.

- A túrázásról szóló 77. oldalon javasoljuk egy túrás kép használatát.

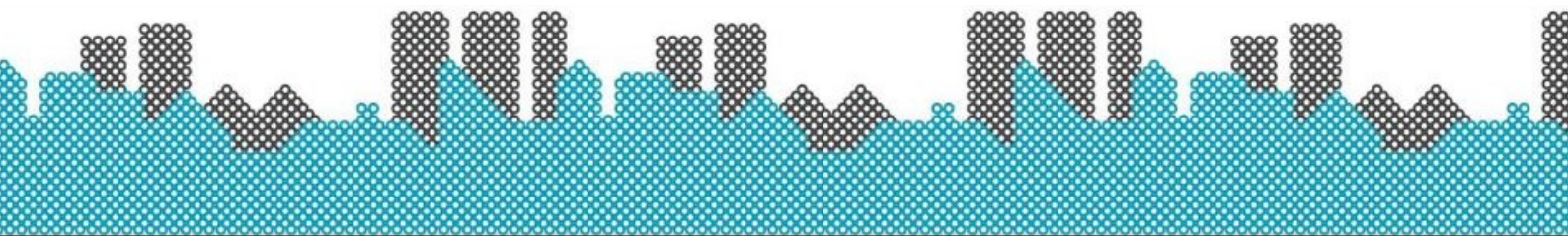
Hiányosságok:

- Több fontos kerékpárosokra vonatkozó tábla és az általa előírt magatartás hiányzik, így például a kerékpárral járható zsákutca tábla, a közvetett (indirekt) balra kanyarodás tábla.

- Hiányzik az anyagból annak bemutatása, hogy mikor hogyan kell balra kanyarodni, pl. út melletti kerékpárút esetén, úttesten vagy kerékpársávon közlekedve egysávos/többsávos úton, mit jelent a közvetlen és a közvetett balra kanyarodás, nem kijelölt és kijelölt (lámpával szabályozott) esetben

- Hiányzik az előretolt kerékpáros felálló használata

- Körforgalomnál hiányzik, hogy az áthaladáskor hol helyezzem el magam a jobbhorog

elkerülése érdekében

- Tisztába kellene tenni, hogy kerékpáros átvezetéskor mikor van elsőbbségem és mikor nincs, különös tekintettel az osztott és osztatlan gyalog-kerékpárút átvezetésére
- Lakó-pihenő övezet és zóna 30 táblák jelentése, az ott érvényes elsőbbségi viszonyok
- Elsőbbség (pl. lakótelepi) parkolóból történő kihajtáskor
- Primary és secondary position bemutatása, azaz hogy azzal, ahogy elhelyezem magam az úttesten, jelzem a mögöttem haladó autónak, hogy szeretném-e, hogy most előzzön vagy se.
- Nem esik szó a dinamóról (dörzs/agy), pedig nem mindenki használ elemes lámpát, ami ráadásul környezetszennyező.
- A kerékpárok bemutatásánál hiányoznak a teherhordó kerékpárok, triciklik, utánfutók.

Kérjük fontoljátok meg javaslatainkat! Örölnénk, ha egy konszenzusos, a Kerékpárosklub által is támogatható füzet készülne, ami hatékonyan segítheti a tömeges bringára váltást.

A véleményt a Magyar Kerékpárosklub Közlekedési Munkacsoportja készítette.

2017. szeptember 11.

Üdvözlettel:

Molnár Berta
műszaki tanácsadó
Magyar Kerékpárosklub
molnar.bertha@kerekpárosklub.hu
+36 30 291 8458

